

5. oktober 1999, at hvis vi bevarer giftskatten på tobaksvarer uændret efter 2003, så vil grænsehandelen med tobaksvarer fordobles, og staten vil miste 1.900 mio. kr. om året. Men hvis vi i stedet mindsker giftskatten på tobaksvarer, foreslår skatteministeren, så en pakke cigaretter kommer til at koste 5 kr. mindre end i dag, jamen så vil vi dels undgå, at så stor en del af tobaksvarerne bliver købt i udlandet, og dels vil forbruget stige med 4 pct. i Danmark.

Hvor kommer sundhedsvisionerne ind i billedet her? Og hvad mener sundhedsministeren om den udmelding fra regeringen? Har sundhedsministeren glemt at snakke med skatteministeren om sagen?

Der bliver også drukket for meget i Danmark. 11 pct. af den voksne befolkning drikker mere end Sundhedsstyrelsens genstandsgrænser, men ikke nok med det. Andre undersøgelser viser, at de danske unge også er godt med. 17 pct. af drengene og 12 pct. af pigerne i 9. klasse har et så massivt alkoholforbrug, at det overstiger de anbefalede grænser for voksne mænd og kvinder.

Her er det vigtigt at være opmærksom på, at nutidens initiativer kan forebygge og altså forhindre fremtidens problemer. Derfor synes vi i Kristeligt Folkeparti, at det er afgørende at sætte ind i forhold til de mange unge storforbrugere af alkohol, og det er jo ikke nogen nyhed, at Kristeligt Folkeparti ønsker en konsekvent lovgivning på området med en entydig alkoholgrænse ved 18 år, hvad enten det drejer sig om butikskøb eller restaurationskøb af alkohol.

Men problemerne omkring tobak og alkohol løses ikke gennem lovgivning alene. Der skal skubbes til en holdning, en kultur, som vi hver især er med til at modellere gennem vores individuelle adfærd. Vi kan som politikere sætte nogle rammer for udvikling af kulturen gennem afgifter, reklameforbud, købsrestriktioner, oplysning og andet, men det afgørende slag slås i de nære relationer, hvor vi som rollemødder for vores børn og hinanden er med til at sætte en standard for, om der ryges og drikkes og i givet fald, hvor meget der ryges og drikkes.

Jeg synes, det er afgørende at se på helhedsperspektivet i folkesundheden, for sundhed handler ikke bare om fysisk funktionsdygtighed. Det handler også om livskvalitet for os selv og for andre. Det påvirker vores nære omgivelser, når vi ryger og drikker, men det påvirker også vores omgivelser mere overordnet

gennem store samfundsudgifter til sundhedsvæsenets arbejde.

Bedre folkesundhed betyder f.eks. en længere middellevetid og nogle bedre leveår, flere aktive år på arbejdsmarkedet samt færre sygdomme og færre sygedage, færre og kortere hospitalisindlæggelser samt færre komplikationer under indlæggelserne. De positive spill overeffekter af en forbedret folkesundhed er altså ikke til at overse.

I debatten om middellevetid og folkesundhed fremføres det undertiden, at det ikke kan være livslængden, der er afgørende, men kvaliteten af livet, livskvaliteten. Længere middellevetid og forbedret livskvalitet bliver sat op som modsætninger. Et langt liv skulle være ensbetydende med kedsomhed og tristesse i modsætning til det korte, usunde, men spændende liv, men den tankegang mener jeg er basalt urimelig.

En lang levetid er alt andet lige udtryk for trivsel, mens en kort levetid i sagens natur afspejler et liv med sygdom og tidlig død. Enhver, der har haft sin gang på en sygehusafdeling vil vide, at en kort middellevetid kan indeholde mange lidelser. For ikke alene dør rygerne flere år for tidligt, men i årene op til døden plages de af diverse rygerelaterede sygdomme. Rygere indlægges hyppigere end ikkerygere, deres indlæggelsesperiode er længere end ikke-rygernes, og de får flere komplikationer i forbindelse med operationer, end ikkerygerne gør. Så livskvalitet er lidt vanskelig at løfte for højt på det her område.

Alt i alt er vi i Kristeligt Folkeparti altså positive over for regeringens skitserede mål og initiativer, men vi vil altså samtidig opfordre regeringen til at tænke nyt, opprioritere forebyggelsesarbejdet, også med hensyn til de midler, der afsættes til det, og overveje at sætte endnu flere og mere håndfaste initiativer i søen.

Tom Behnke (FRI):

Jeg startede ellers dagen på fedtfattigt og sukkerfrit kildevand og tørt knækbrød med et meget lavt saltindhold for ligesom at få lagt op til debatten her i dag, men det holdt kun lige, indtil debatten startede. Jeg sad af andre årsager på mit kontor og var nødt til at følge debatten dér, og man bliver jo helt syg af at høre alle de bekymrede indlæg. Man bliver jo helt syg af at høre, hvor syg man egentlig er. Jeg vidste slet ikke, jeg var så syg, men ordfører efter ordfører har jo ligesom givet indtryk af, at vi alle sammen er forfærdelig syge, og at vi alle sammen